

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 175 (XIX) — Nr. 635

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 17 septembrie 2007

Nr.

Pagina

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

- 1.768. — Ordin al ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea Procedurii de acreditare a organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră 1–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANȚELOR

ORDIN

pentru aprobarea Procedurii de acreditare a organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră

În baza prevederilor art. 22 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările ulterioare,

ministrul economiei și finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Procedura de acreditare a organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul economiei și finanțelor,
Varujan Vosganian

București, 21 august 2007.
Nr. 1.768.

PROCEDURA
de acreditare a organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare
a emisiilor de gaze cu efect de seră

PARTEA I

Cerințe și criteriile de eligibilitate pentru solicitarea și acordarea acreditării organismelor de verificare

1. Introducere

Această procedură stabilește criteriile generale și condițiile pentru acreditarea organismelor de verificare care au competențe pentru verificarea raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante, în cadrul schemei de comercializare a emisiilor de gaze cu efect de seră, stabilită prin Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

Scopul acreditării este de a asigura că organismul de verificare are competențe și capacități în vederea verificării raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante.

Prezenta procedură de acreditare a organismelor de verificare ține cont de recomandările, cerințele și criteriile prevăzute în Ghidul EA-6/03 pentru recunoașterea organismelor de verificare în aplicarea Directivei 2003/87/CE privind stabilirea unei scheme europene de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, varianta revizuită, aprilie 2007.

Solicitarea acreditării, precum și acordarea acreditării organismelor de verificare se fac pentru unul sau mai multe domenii, prevăzute în anexa nr. 1.

2. Definiții

2.1. În sensul prezentei proceduri, termenii de specialitate se definesc după cum urmează:

a) *acreditare* — atestarea de către o terță parte referitoare la un organism de verificare, care semnifică demonstrarea oficială a competențelor și capacităților de a efectua verificarea raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante, pe domenii de acreditare;

b) *alte cerințe relevante* — acele cerințe prevăzute la art. 9 și în secțiunile 1—3 cap. VII din anexa nr. 2 la Ghidul privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră, aprobat prin Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 1.175/2006;

c) *certificat de acreditare* — documentul oficial care atestă acordarea acreditării pe domenii de acreditare;

d) *domeniile de acreditare* — activitățile — instalațiile prevăzute în anexa nr. 1, pentru care acreditarea este solicitată și acordată;

e) *domeniu de control* — totalitatea acțiunilor de management, ale operatorilor, referitoare la sistemul de control intern și la importanța acestuia pentru instalațiile în cauză. Factorii care reflectă domeniul de control includ:

- (i) structura de organizare a instalației și metodele de stabilire a responsabilităților;
- (ii) sistemul de control al managementului, incluzând aici funcția de audit intern, politicile, procedurile de personal și de stabilire a atribuțiilor;
- (iii) gradul și eficacitatea controlului managementului, ce au legătură cu respectarea prevederilor din autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră și cu aplicarea cerințelor privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră;

f) *neconformitatea* — absența sau eșecul implementării și menținerii uneia sau mai multor condiții prevăzute în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră sau în metodologia de monitorizare, precum și nerespectarea altor cerințe relevante;

g) *organism de verificare* — persoana juridică ce demonstrează că are capacitățile adecvate și structuri care asigură competența, independența și imparțialitatea, care își asumă responsabilitatea verificării raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;

NOTĂ: Termenul „organism de verificare”, în sensul prezentei proceduri, este echivalent cu termenul „verificator”, utilizat în legislația privind schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

h) *restrângerea acreditării* — proces de anulare a acreditării pentru unul sau mai multe dintre domeniile de acreditare, până la conformarea cu cerințele și criteriile care au stat la baza acreditării;

i) *suspendarea acreditării* — proces de invalidare temporară a acreditării, pentru unul sau mai multe dintre domeniile de acreditare, până la conformarea cu cerințele și criteriile care au stat la baza acreditării, dar nu mai mult de 6 luni;

j) *retragerea acreditării* — proces de anulare completă a acreditării.

2.2. Definițiile termenilor de specialitate menționați la pct. 2.1 se completează, după caz, cu cele prevăzute în următoarele acte normative:

- a) Hotărârea Guvernului nr. 780/2006;
- b) Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 1.175/2006;
- c) Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 1.008/2006 pentru aprobarea competențelor și procedurii de emisie și revizuire a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră.

3. Principii și responsabilități

Principiile generale pe care organismul de verificare le aplică sunt cele prevăzute în anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006.

Pentru a asigura procesului de verificare un nivel acceptabil de siguranță, organismul de verificare întocmește un plan de verificare detaliat, corelat cu măsurile planificate pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră. Nivelul acceptabil de siguranță impune ca planul de verificare să aibă o abordare în profunzime și în detaliu a strategiei de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, pentru a se determina prezența erorilor materiale, omisiunilor și interpretărilor greșite în raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și în datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră. Prin aplicarea unui plan de verificare detaliat, organismul de verificare asigură independența și imparțialitatea procesului de verificare, inclusiv în identificarea materialității raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră.

Pentru a concluziona asupra raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră și asupra datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, organismul de verificare trebuie să dețină dovezi suficiente, ca urmare a unui proces complex. Acest proces presupune:

- înțelegerea circumstanțelor ce privesc procesul de verificare;
- evaluarea permanentă a riscului prezenței informațiilor distorsionate din raportul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră;

- înțelegerea domeniului de control;
- evaluarea riscului că domeniul de control nu reprezintă obiectul verificării;
- întocmirea, după caz, a unui program pentru efectuarea unor verificări suplimentare;
- verificarea suplimentară utilizează o combinație între inspecție, observație, confirmare, recalculare, reexecutare, proceduri analitice și cercetare, după caz;

- evaluarea finală a dovezilor necesare pentru întocmirea declarației de verificare și gradul de adecvare a acestora.

Organismul de verificare are următoarele responsabilități:

- a) să se asigure că procesul de verificare este efectuat de către personal competent și instruit corespunzător;

- b) să aibă în vedere reglementările aplicabile din domeniu atunci când realizează verificarea;

- c) să întocmească raportul de validare și declarația de verificare, specificând:

- dacă monitorizarea și raportarea s-au realizat conform autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră;

- dacă datele, calculele sau alte înregistrări relevante din raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră conțin erori, omisiuni sau interpretări greșite;

- recomandări, după caz, privind îmbunătățirea conformității cu măsurile planificate pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră;

- recomandări, după caz, privind îmbunătățirea monitorizării și raportării emisiilor de gaze cu efect de seră;

- d) să informeze operatorul asupra erorilor, omisiunilor sau interpretărilor greșite din datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, înainte de a întocmi declarația de verificare;

- e) să aducă la cunoștința operatorului conținutul declarației de verificare;

- f) să aprobe administratorului Registrului național cifra emisiilor de gaze cu efect de seră, propusă de către operator/client.

4. Cerințe privind organizarea

4.1. Structura

Organismele de verificare care doresc să obțină acreditarea în vederea verificării raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante demonstrează că dețin următoarele:

- a) o structură de organizare și proceduri care le asigură independența și imparțialitatea, conform cerințelor specificate la pct. 4.3;

- b) o procedură-cadru care asigură implementarea adecvată a procesului de verificare;

- c) competențe privind efectuarea activităților de verificare;

- d) proceduri care asigură prelucrarea confidențială a tuturor datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, verificate, precum și protecția secretului comercial;

- e) proceduri privind modul de tratare a reclamațiilor și apelurilor.

4.2. Documente care trebuie făcute publice de către organismul de verificare

Organismul de verificare documentează și actualizează, prin publicații, electronic sau sub alte forme și la cerere, următoarele:

- a) informații privind domeniul/domeniile pentru care s-a obținut acreditarea;

- b) o descriere a procesului de verificare;

- c) o descriere a mijloacelor prin care organismul de verificare asigură independența financiară, precum și informații privind tarifele aplicate;

- d) informații despre procedurile privind modul de tratare a reclamațiilor și apelurilor.

4.3. Imparțialitate și independență

Organismul de verificare nu poate fi:

- (1) a) operator care deține sau operează o instalație ce intră sub incidența anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006;

- b) entitate care oferă consultanță sau asistență tehnică privind elaborarea și aplicarea planului de măsuri pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră și/sau elaborarea raportului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, pentru operatorii prevăzuți la lit. a);

- c) asociații sau fundații care au ca membri operatorii prevăzuți la lit. a);

- d) acționar și/sau administrator al operatorilor prevăzuți la lit. a).

(2) Acționarii și/sau administratorii organismelor de verificare nu pot fi acționari și/sau administratori ai operatorilor prevăzuți la alin. (1) lit. a).

Se consideră că scurgerea unei perioade de 2 ani de la finalizarea implicării în activitățile de consultanță sau asistență tehnică privind elaborarea și aplicarea planului de măsuri pentru monitorizarea și/sau elaborarea raportului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră reduce relevanța acestei implicări.

Organismul de verificare demonstrează că nu are interese financiare cu entitățile care oferă servicii de consultanță sau asistență tehnică privind elaborarea și aplicarea planului de măsuri pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră și/sau elaborarea raportului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, pentru operatorii prevăzuți la alin. (1) lit. a), și trebuie să emită o declarație în acest sens.

Organismul de verificare declară că are sub control și urmărește presiunile comerciale și financiare sau de altă natură, ce i-ar putea influența hotărârile, imparțialitatea și independența în desfășurarea procesului de verificare, și documentează modalitățile de gestionare a conflictelor de interese și mijloacele prin care este asigurată obiectivitatea verificării.

Organismul de verificare se asigură că relațiile cu alte entități nu afectează confidențialitatea, obiectivitatea și imparțialitatea procesului de verificare.

Organismul de verificare trebuie să aibă proceduri privind identificarea, analizarea și documentarea potențialelor conflicte de interese, indiferent dacă ele apar în interiorul organismului de verificare sau rezultă din activitățile cu alte entități. Organismul de verificare ia măsurile necesare pentru eliminarea/minimizarea riscului privind apariția conflictelor de interese. Atunci când sunt identificate astfel de conflicte trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru înlăturarea lor.

Întregul personal al organismului de verificare, inclusiv cel extern/colaborator, care ar putea influența procesul de verificare, acționează în mod obiectiv și nu este supus presiunilor comerciale, financiare sau de altă natură, care ar putea compromite imparțialitatea.

Organismul de verificare trebuie să dețină proceduri prin care solicită întregului personal, inclusiv celui extern/colaborator, să dezvăluie orice situație care îl poate implica pe el sau poate implica organismul de verificare într-un conflict de interese. Organismul de verificare angajează personal sau subcontractează serviciile entităților care nu creează conflicte de interese.

4.4. Înregistrări

Organismul de verificare stabilește proceduri pentru colectarea, clasificarea, accesarea, îndosarierea, depozitarea, menținerea și eliminarea înregistrărilor sale.

Organismul de verificare trebuie să păstreze înregistrările o perioadă de cel puțin 10 ani. Accesul la aceste înregistrări trebuie să fie în concordanță cu angajamentele de confidențialitate.

Înregistrările cuprind cel puțin următoarele:

— solicitări ale operatorilor de efectuare a verificării, precum și contractele încheiate între operatori și organismul de verificare;

— documente justificative privind calificările, instruirile, experiența și competențele fiecărei persoane implicate în activitatea de verificare; înregistrările referitoare la instruire, experiență și monitorizare trebuie să fie ținute la zi;

— documente justificative privind determinarea eșantionării datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și privind riscul;

— rapoarte și documente privind analiza strategică;

— documente de lucru privind procesele de verificare efectuate pe amplasament sau în afara amplasamentului;

— documentația privind dovezile obiective care stau la baza concluziilor verificării;

— rapoartele echipei de verificare, rapoartele de validare, inclusiv formele-proiect ale declarațiilor de verificare;

— documente justificative care demonstrează că rapoartele de validare, inclusiv rapoartele echipei de verificare, au fost analizate de către factorul de decizie;

— rapoartele de validare și declarațiile de verificare înaintate de către organismul de verificare operatorilor/clientșilor.

4.5. Subcontractarea serviciilor privind activitățile de verificare

Dacă organismul de verificare subcontractează servicii privind activitățile de verificare, atunci trebuie să aibă o politică în care sunt descrise condițiile în care poate avea loc subcontractarea. Organismul de verificare trebuie să întocmească un contract-cadru, care să cuprindă aranjamentele, inclusiv cele referitoare la confidențialitate și transparență, precum și cele cu privire la imparțialitate și independență.

Organismul de verificare își asumă întreaga responsabilitate pentru toate serviciile privind activitățile de verificare subcontractate.

5. Cerințe privind personalul

Cerințele minime privind competența personalului organismului de verificare sunt cerințele minime privind competența verficatorului, conform pct. 12 din anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006.

5.1. Cerințe generale privind personalul

Organismul de verificare demonstrează că are suficient personal calificat angajat (temporar sau permanent, cu contract cu normă întreagă sau cu normă parțială), având studii, instruire, cunoștințe tehnice, abilități și experiența necesare pentru tipul, nivelul și volumul de activități desfășurate.

Organismul de verificare stabilește proceduri pentru recrutarea și selecția personalului, ținând cont de domeniul specific de competență.

Organismul de verificare definește modalitățile prin care sunt dobândite, menținute și monitorizate competențele necesare personalului.

Organismul de verificare trebuie să aibă proceduri de instruire care permit personalului un nivel de competență ridicat, punând în aplicare cunoștințe noi, actuale și cele mai bune practici din domeniu.

5.2. Monitorizarea personalului

Organismul de verificare stabilește proceduri privind monitorizarea performanțelor și competențelor personalului

implicat în activitatea de verificare. Monitorizarea personalului are în vedere minimum:

- a) analizele rapoartelor de validare și ale documentelor de lucru asociate;
- b) documentele ce atestă reacțiile operatorilor sau ale unei terțe părți cu privire la activitatea desfășurată;
- c) rezultatele auditului intern;
- d) constatările periodice ale activităților de verificare.

Fiecare membru al echipei de verificare trebuie monitorizat periodic, în funcție de complexitatea activității de verificare pe care o desfășoară. Monitorizarea ia în considerare munca realizată atât pe amplasamentul instalației, cât și în afara acestuia.

Organismul de verificare analizează performanțele și competențele personalului pentru îmbunătățirea activității de verificare și pentru a identifica, după caz, necesitățile de instruire.

5.3. Capabilitățile personalului

Organismul de verificare se asigură că personalul implicat în activitatea de verificare este competent și calificat pentru funcția pe care o îndeplinește.

Personalul organismului de verificare are capabilitatea de a:

- a) gestiona procesul de verificare;
- b) selecta și confirma documentat competențele membrilor echipei care realizează verificarea;
- c) întocmi evaluarea membrilor echipei și de a identifica, după caz, necesitățile de instruire;
- d) evalua solicitările operatorului de efectuare a verificării și de a negocia/încheia contracte;
- e) implementa concluziile evaluărilor;
- f) elabora și, după caz, de a revizui rapoartele de validare, documentele și dovezile asociate procesului de verificare;
- g) lua decizii cu privire la procesul de verificare desfășurat și de a întocmi declarația de verificare;
- h) gestiona toate înregistrările și informațiile rezultate în urma activității de verificare;
- i) stabili și aplica procedurile privind modul de tratare a reclamațiilor și apelurilor.

5.4. Cunoștințele minime pe care trebuie să le dețină echipa de verificare

Echipa de verificare implicată în procesul de verificare trebuie să dețină cunoștințe minime cu privire la:

- reglementările naționale aplicabile din domeniu;
- activitatea specifică a instalației, incluzând tipurile de emisii de gaze cu efect de seră generate de instalație, sursele de emisie și nivelele estimate ale emisiilor;
- procesele industriale care generează emisii de gaze cu efect de seră, incluzând riscul privind emisii accidentale sau arderi accidentale ale gazelor de proces;
- aspectele tehnice privind monitorizarea, măsurarea, calibrarea sau calcularea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- metodele de audit al datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, prevăzute în secțiunile 2 și 3 ale cap. VII din anexa nr. 2 la Ghidul privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- procesele de evaluare a conformității și procedurile de raportare asociate autorizației privind emisiile de gaze cu efect

de seră, precum și metodologiei de monitorizare aferente și a altor cerințe relevante.

5.5. Selecția și managementul echipei de verificare

Organismul de verificare trebuie să se asigure că echipa de verificare este formată din minimum un auditor și un auditor-șef. În cazul în care auditorul/auditorul-șef nu are și calitatea de expert, în echipa de verificare este/sunt inclus/incluși unul sau mai mulți experți.

Organismul de verificare trebuie să aibă proceduri specifice de selecție a echipei de verificare pentru fiecare domeniu de acreditare. În stabilirea procedurilor de selecție a echipei de verificare, organismul de verificare ține cont de următoarele aspecte:

- complexitatea instalației;
- complexitatea datelor privind emisiile de gaze cu efect de seră ce trebuie luate în considerare (spre exemplu, sunt date privind consumul de combustibil/energie facturat sau sunt date privind emisiile generate de procese);
- natura sistemului informațional utilizat pentru colectarea și raportarea datelor (spre exemplu, baza de date este una complexă ce presupune cunoștințe informatice specifice sau este folosit un sistem simplu de bază de date).

În cazul în care operatorul folosește un sistem informațional computerizat complex, în echipa de verificare este inclus un membru, expert în informatică, care să testeze securitatea și modul de funcționare a sistemului, precum și impactul asupra integrității datelor.

În cazul în care operatorul are un sistem complex de colectare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră și/sau o structură operațională complexă, în echipa de verificare este inclus cel puțin un membru, expert în structuri complexe de organizare.

5.6. Criteriile de calificare pentru auditori

Organismul de verificare se asigură că auditorul are studii superioare tehnice sau economice de lungă durată.

Organismul de verificare se asigură că auditorul are experiență relevantă, neîntreruptă, de minimum 4 ani pentru domeniul de acreditare sau în auditul sistemelor de management de mediu. Auditorul trebuie să fi efectuat minimum 4 audituri complete pentru un total de cel puțin 20 de zile de experiență de audit.

5.7. Criteriile de calificare pentru auditorii-șefi

Organismul de verificare se asigură că auditorul-șef are, în plus față de cerințele pe care trebuie să le îndeplinească un auditor, competențele și calificarea necesare pentru a avea următoarele responsabilități:

- se asigură că echipa de verificare are competențele necesare;
- coordonează și conduce echipa de verificare în procesul de verificare;
- înțelege solicitarea operatorului/clientului și natura scopului verificării;
- determină obiectivele relevante ale verificării și se asigură că acestea se regăsesc în planul de verificare;
- rezolvă problemele care pot apărea în procesul de verificare, în particular cele care sunt legate de materialitate și/sau de aplicare a metodologiei de monitorizare, prevăzută în fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;

— întocmește raportul de validare și forma proiect a declarației de verificare;

— se asigură că toată documentația, incluzând recomandări, documente de lucru și alte dovezi, este atașată la raportul de validare și la forma proiect a declarației de verificare;

— furnizează informații suplimentare factorului de decizie, după caz.

5.8. Criteriile de calificare pentru experți

Organismul de verificare se asigură că expertul are studii superioare de specialitate de lungă durată în domeniile de acreditare sau în domenii adiacente și are experiență relevantă, neîntreruptă, de minimum 4 ani.

Organismul de verificare se asigură că expertul în informatică și/sau expertul în structuri complexe de organizare are studii superioare de specialitate de lungă durată relevante.

5.9. Criteriile de calificare pentru factorul de decizie

Organismul de verificare se asigură că factorul de decizie este independent față de echipa de verificare și are expertiza tehnică relevantă în domeniul/domeniile pentru care se acordă acreditarea. Dacă factorul de decizie nu are expertiza tehnică necesară, atunci acesta trebuie să consulte un expert independent de echipa de verificare.

Organismul de verificare ia măsurile necesare pentru ca nivelul competențelor și calificarea factorului de decizie să fie aceleași cu ale unui auditor-șef.

Factorul de decizie are sarcina de a întocmi forma finală a declarației de verificare pe baza raportului de validare, a documentelor de lucru, a dovezilor asociate și a recomandărilor făcute de către echipa de verificare.

6. Procesul de verificare

Cerințele minime privind procesul de verificare a datelor sunt cele prevăzute în secțiunea 4 cap. VII din anexa nr. 2 la Ghidul privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

În cazul instalațiilor situate pe același amplasament în care se desfășoară mai multe activități care intră sub incidența anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006, procesul de verificare are loc pentru fiecare instalație în parte, ținându-se cont de planul de măsuri pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și de raportul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră.

6.1. Cerințe generale

Organismul de verificare se asigură că operatorul furnizează suficiente informații, astfel încât scopul și domeniul de aplicare a verificării să fie identificate corect. Informațiile furnizate de către operator includ minimum:

— detalii privind organizarea;

— metodologia de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și alte cerințe relevante;

— sursele și tipurile de emisii de gaze cu efect de seră;

— procesele și tehnologiile instalației.

Organismul de verificare se asigură că documentele prezentate de către operator confirmă scopul și domeniul de

aplicare a verificării, stabilite în contractul privind verificarea, precum și orice schimbare relevantă survenită în procesul de verificare.

Organismul de verificare specifică operatorului într-o manieră clară și transparentă condițiile verificării.

Organismul de verificare ar trebui ca prin contractul cu operatorul să își ia toate măsurile de precauție pentru a se asigura că este informat imediat cu privire la apariția oricăror greșeli ce pot influența acuratețea sau întocmirea raportului de validare.

Procesul de verificare cuprinde:

1. realizarea analizei strategice;

2. realizarea analizei de risc;

3. întocmirea planului de verificare — strategia de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră și programul de verificare;

4. realizarea analizei procesului — verificarea propriu-zisă;

5. finalizarea și revizuirea procesului de verificare.

6.2. Analiza strategică

Analiza strategică se definește conform pct. 6 din anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006.

Analiza strategică urmărește evaluarea următoarelor elemente:

— natura, domeniul și complexitatea echipamentelor și proceselor care generează emisii de gaze cu efect de seră, inclusiv măsurarea și înregistrarea fluxului de energie și a materialelor, precum și a influențelor externe (se iau în considerare și modalitățile prin care acuratețea sistemului de măsurare influențează marja de incertitudine) ce determină condițiile de operare a instalației de-a lungul anului;

— sistemul de management al datelor, ce presupune măsurarea și înregistrarea propriu-zisă a fluxului de energie și a materialelor, calculul și gestionarea datelor, agregarea și arhivarea datelor, precum și compilarea informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră estimate sau calculate;

— mediul organizațional, ce presupune structura de organizare care gestionează sistemul de operare, de mentenanță și de înregistrare a datelor, din care sunt derivate informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră generate de instalație.

Analiza strategică se realizează pe baza următoarelor informații:

a) autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră sau autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră revizuită și, după caz, motivele pentru care schimbările survenite nu au fost operate;

b) chestiuni generale privind produsele și operațiile din instalație;

c) date privind alocarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, conform Planului național de alocare;

d) schimbări relevante în structura operatorului de-a lungul anului (achiziții, transfer, schimbări ale produsului, schimbări ale proceselor);

e) identificarea și evaluarea surselor de emisii de gaze cu efect de seră, a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

f) domeniul de control și sistemul de management al datelor;

g) modul de prelucrare a datelor privind sursele specifice de emisii de gaze cu efect de seră;

h) chestiuni privind:

— situațiile, tranzacțiile, transferurile și practicile care pot avea un efect semnificativ asupra informațiilor, asupra cărora organismul de verificare își va forma o opinie; și

— modalitățile în care aceste informații sunt procesate, înainte de a fi incluse în raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră.

Analiza strategică impune o vedere de ansamblu a procesului de verificare și trebuie să stea la baza întocmirii planului de verificare.

În urma efectuării analizei strategice trebuie să rezulte:

— informații privind cerințele legale aplicabile instalației, din domeniu;

— o descriere a proceselor desfășurate pe amplasament, precum și a acelor desfășurate în afara amplasamentului;

— o descriere a surselor de emisii de gaze cu efect de seră;

— identificarea proceselor desfășurate pe amplasament și a acelor desfășurate în afara amplasamentului, care generează emisii de gaze cu efect de seră, precum și tipul emisiilor de gaze cu efect de seră generate;

— înțelegerea modului în care datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră au fost determinate — înregistrări privind datele, modul de calcul, modul de măsurare și monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră.

6.3. Analiza de risc

Analiza de risc trebuie să țină cont de prevederile pct. 8—10 din anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006.

Scopul analizei de risc este de a evalua nivelul riscului privind materialitatea și prezența greșelilor în datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și de a evalua riscul neaplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante. Prin urmare, analiza de risc înseamnă identificarea potențialelor riscuri care pot duce la erori, omisiuni sau interpretări greșite în datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, raportate de către operator, dar și identificarea potențialelor riscuri asociate neconformității cu prevederile din autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră.

În acest caz, evaluarea riscului presupune:

— riscul inerent — susceptibilitatea unui parametru din raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, care poate conduce la materialitate, individual sau cumulativ cu alți parametri; riscul inerent are legătură cu complexitatea instalației, cu numărul persoanelor implicate în procesul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră și cu pașii care trebuie făcuți pentru a obține cifra totală privind emisiile de gaze cu efect de seră;

— riscul controlului — riscul pe care sistemul de control intern nu îl poate preveni, detecta sau corecta într-un timp rezonabil, care individual sau cumulativ cu alți parametri poate conduce la materialitate; riscul pe care sistemul de control intern nu îl detectează, previne sau corectează într-un timp rezonabil, cu privire la neaplicarea metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;

— riscul de identificare — riscul pe care organismul de verificare nu îl poate asocia materialității sau neconformității cu

prevederile din autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră.

Organismul de verificare analizează toate constatările operatorului pentru a determina unde apare nivelul cel mai ridicat de risc sau unde apar erori, omisiuni ori interpretări greșite.

Dacă organismul de verificare concluzionează că procesele și controalele efectuate pentru reducerea riscurilor inerente, riscurilor de control și riscurilor de identificare nu sunt planificate sau implementate corespunzător, atunci organismul de verificare trebuie să reconsidere implicațiile analizei de risc și implicit planul de verificare și declarația de verificare.

În realizarea analizei de risc organismul de verificare are în vedere:

— sistemul de management și/sau cerințele privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră;

— structura organizatorică a operatorului și responsabilitățile personalului în legătură cu monitorizarea și raportarea datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră — domeniul de control, în funcție de care sunt stabilite obligațiile echipei de verificare, ținând cont de competențele fiecărui membru, precum și termenele și resursele necesare alocate procesului de verificare;

— dezvoltarea și implementarea de politici și proceduri pentru verificarea datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, inclusiv a metodologiei ce indică modalitățile de evaluare și confirmare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

— procedeele de control și revizuire a metodelor de calcul al datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

— procedeele de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră și procedeele de calibrare, inclusiv cele ce privesc mentenanța echipamentului de măsurare utilizat;

— alte procedee relevante privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră — auditurile interne, auditurile externe, procesele de revizuire;

— complexitatea și natura operațiilor;

— complexitatea și natura procedeelelor de gestionare și raportare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

— siguranța și utilitatea datelor de intrare, necesare în calcularea emisiilor de gaze cu efect de seră raportate;

— după caz, informații relevante ale proceselor de verificare anterioare.

Analiza de risc impune identificarea prezenței materialității în datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și identificarea neaplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante. Analiza de risc trebuie să stea la baza întocmirii planului de verificare.

6.4. Planul de verificare

Organismul de verificare trebuie să întocmească un plan de verificare, bazat pe constatările analizei strategice și analizei de risc, în care este specificat modul în care va avea loc procesul de verificare. Planul de verificare include strategia de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și programul de verificare.

Atunci când se întocmește planul de verificare se ține cont de următorii 3 factori:

a) evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;

b) sistemul informațional computerizat;

c) domeniul de control.

a) Organismul de verificare controlează și confirmă implementarea prevederilor specificate în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, utilizarea corectă a factorilor de emisii, a factorilor de oxidare/conversie, a factorilor de emisie pentru combustibili sau a valorilor calorifice nete, precum și îndeplinirea cerințelor de raportare, ținând cont de acuratețea nivelurilor de abordare.

În acest caz, la întocmirea planului de verificare se au în vedere:

— acuratețea și transparența documentelor de lucru și a metodelor de calcul, precum și dacă acestea confirmă implementarea adecvată a metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;

— dacă factorii de emisie și factorii de oxidare au fost corect aplicați;

— tipul echipamentului de măsurare, precum și dacă acesta a fost aprobat de autoritatea competentă pentru protecția mediului prin planul de măsuri pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră și dacă este conform cu cerințele prevăzute în metodologia de monitorizare, inclusiv cu cerințele specificate privind marja de incertitudine, precum și cu condițiile privind calibrarea;

— orice schimbări ale echipamentului privind mentenanța și regimul de calibrare, care pot influența datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, și/sau raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și dacă aceste schimbări au impact asupra evaluării aplicării metodologiei de monitorizare;

— documentele privind instalația și operatorul, precum și modul în care aceste documente sunt legate de autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, de datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră și/sau de raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră.

b) Dacă procesarea, păstrarea și transmiterea datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră se fac cu ajutorul unui sistem informațional computerizat, atunci la întocmirea planului de verificare se au în vedere:

— identificarea riscurilor (prezente sau potențiale) pentru totalitatea, consistența, siguranța și acuratețea datelor privind emisiile de gaze cu efect de seră, ce pot apărea în sistemul informațional computerizat;

— identificarea potențialelor erori de programare a software-ului, ce pot conduce la omisiuni sau interpretări greșite ale datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

— identificarea potențialelor erori umane care pot apărea ca urmare a utilizării sistemului informațional computerizat;

— verificarea modului în care informațiile securizate privind datele emisiilor de gaze cu efect de seră sunt gestionate, inclusiv procedurile privind copiile de siguranță;

— identificarea potențialelor schimbări ale sistemului informațional computerizat.

c) Organismul de verificare trebuie să înțeleagă în detaliu domeniul de control pentru a putea evalua managementul și acțiunile referitoare la auditurile interne pe care operatorul economic le-a efectuat, precum și importanța acestora în procesul de generare și raportare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, dar și evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante.

În planificarea auditului, organismele de verificare trebuie:

1. să evalueze managementul de risc pentru a constata dacă datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră sunt afectate de materialitate;

2. să identifice dacă managementul (procesul) de colectare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și auditul/controlul intern al sistemului de management pot genera un asemenea risc;

3. să înțeleagă managementul (procesul) de colectare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră și control intern, pentru a preveni și/sau detecta materialitatea;

4. să identifice dacă prin implementarea sistemului de management s-au descoperit erori, omisiuni sau interpretări greșite.

La întocmirea planului de verificare, din perspectiva domeniului de control, se au în vedere:

— structura operatorului;

— procesele operaționale;

— practicile și politicile de personal;

— sistemul informațional computerizat.

Chiar dacă operatorul are implementat și certificat un sistem de management de mediu și/sau un sistem de management al calității, având ca referențial SR EN ISO 14001:2005 și, respectiv, SR EN ISO 9001:2001, organismul de verificare trebuie să se bazeze pe acest sistem de management numai dacă dovezile care stau la baza raportului de validare sunt obiective, consistente și în conformitate cu prevederile prezentei proceduri.

În planul de verificare se includ minimum:

— scopul și domeniul de aplicare ale verificării, inclusiv standardele folosite;

— echipa de verificare, inclusiv experții externi (colaboratori), precum și rolul și responsabilitățile fiecărui membru în parte în procesul de verificare;

— amplasamentul/amplasamentele care trebuie vizitat/vizitate și activitățile care trebuie realizate;

— strategia de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

— programul de verificare, ținându-se cont de resursele necesare;

— metodele folosite pentru raportarea concluziilor verificării.

6.4.1. Strategia de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră

Organismul de verificare definește metodele pentru eșantionarea datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră în baza cărora sunt obținute dovezile care susțin concluziile verificării. Dovezile includ documentele și fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

Înregistrările privind monitorizarea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și coroborarea acestor informații din alte surse.

Echipele de verificare, atunci când stabilește strategia de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, ia în considerare:

- materialitatea;
- nivelul de siguranță;
- sistemul de management al datelor;
- controlul intern;
- transparența sistemului și numărul de persoane responsabile cu gestionarea datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și frecvența cu care acestea gestionează datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră;
- structura organizațională;
- sursele de emisii, combustibilii folosiți și complexitatea instalației;
- sistemul de colectare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră și complexitatea acestuia;
- înregistrările.

Procesul de eșantionare are în vedere minimum următoarele:

- considerente referitoare la risc în obținerea probelor de audit;
- selecția elementelor pentru verificare în vederea obținerii probelor de audit — auditorul-șef trebuie să determine mijloacele adecvate de selectare a elementelor pentru verificare;
- selectarea tuturor elementelor (examinare 100%); selectarea elementelor specifice; eșantionarea în audit;
- structura eșantionului — auditorul-șef trebuie să ia în considerare obiectivele procesului de verificare și setul de date din cadrul căruia eșantionul va fi extras;
- mărimea eșantionului — auditorul-șef trebuie să aibă în vedere faptul că cu cât eșantionul este mai mare, cu atât riscul este redus până la un nivel minim acceptabil;
- selectarea eșantionului — auditorul-șef trebuie să selecteze elementele unui eșantion pornind de la premisa că toate unitățile de eșantionare din cadrul setului de date pot fi selectate.

Dacă organismul de verificare identifică fluctuații semnificative ale datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, care sunt inconsistent corelate cu alte informații relevante sau care nu confirmă cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră generate de instalație, atunci eșantionarea datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră trebuie reevaluată și trebuie obținute explicații adecvate și dovezi coroborate relevante.

6.4.2. Programul de verificare

Organismul de verificare determină și documentează timpul necesar alocat activității de verificare, inclusiv orice reducere sau suplimentare a numărului de zile ca urmare a renegocierii cu operatorul.

În realizarea programului de verificare organismul de verificare ia în considerare următorii factori:

- autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră;
- sistemul de management al datelor;
- metodologia de calcul și/sau de măsurare privind determinarea emisiilor de gaze cu efect de seră;

- tipurile de combustibili utilizați;
- cantitățile de combustibili utilizați și, după caz, materia primă care prin procesare poate genera emisii de CO₂;
- parametri tehnologici;
- nivelul de detaliere a datelor în general și cantitatea de date care trebuie verificată, inclusiv acelea care nu au fost procesate în vederea utilizării;
- determinarea modului de cuantificare a cantității de combustibil utilizat, fie prin măsurarea continuă, fie prin rezervoare;
- determinarea valorilor calorifice nete, a factorilor de oxidare etc. și precizarea modului de determinare a acestora prin măsurători și analize realizate în laboratoare acreditate sau pe baza utilizării de factori standard;
- sistemul de colectare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră și complexitatea acestuia;
- strategia de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;
- competențele personalului implicat în procesul de verificare.

6.5. Analiza procesului (verificare propriu-zisă)

Analiza procesului are în vedere prevederile pct. 7 din anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006.

Pe tot parcursul analizei procesului echipa de verificare colectează dovezi relevante, pentru a-și susține constatările din forma proiect a declarației de verificare. În cazul în care echipa de verificare nu strânge suficiente dovezi relevante, atunci forma proiect a declarației de verificare nu poate fi întocmită.

Analiza procesului se realizează în baza planului de verificare — aplicarea strategiei de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră și respectarea programului de verificare.

Echipele de verificare, atunci când realizează analiza procesului, are în vedere:

- evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;
- identificarea erorilor, omisiunilor sau interpretărilor greșite din datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și din raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră.

În cazul în care echipa de verificare identifică lipsa controlului intern, erori, omisiuni sau interpretări greșite ori neconformități față de prevederile din autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, atunci organismul de verificare trebuie să reevalueze procesul de verificare, inclusiv planul de verificare, astfel încât să stabilească nivelul și impactul acestora asupra raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră.

Echipele de verificare poate lua în considerare, după caz, dovezile relevante ale proceselor de verificare efectuate anterior. În cazul în care procesul de verificare este efectuat de același organism de verificare, pentru același operator, în ani consecutivi, echipa de verificare la întocmirea analizei strategice și a analizei de risc are în vedere cu prioritate modificările survenite. Acest lucru depinde de natura modificărilor și de impactul acestora asupra datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră. Organismul de verificare trebuie să

întocmească un plan de verificare pentru fiecare an în parte, pe baza analizei strategice și a analizei de risc.

Procesul de verificare efectuat de același organism de verificare, pentru același operator, în ani consecutivi variază de la un an la altul, în funcție de următorii factori:

- revizuirea autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră, modificări ale metodologiei de monitorizare asociate și ale altor cerințe relevante;

- schimbări ale surselor de emisii ale instalației sau schimbări ale sistemului de management al datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

- schimbări privind personalul implicat în activitatea de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră;

- modificări ale sistemului de management al datelor;

Analiza procesului (verificarea propriu-zisă) este finalizată atunci când toate activitățile descrise în planul de verificare au fost realizate.

6.6. Finalizarea și revizuirea procesului de verificare

Ca urmare a finalizării procesului de verificare, echipa de verificare trebuie:

- să obțină cifra totală privind emisiile de gaze cu efect de seră;

- să argumenteze și să explice, după caz, diferențele dintre cifra finală privind emisiile de gaze cu efect de seră obținută și cifra privind emisiile de gaze cu efect de seră care a fost corectată ca urmare a identificării erorilor, omisiunilor și interpretărilor greșite;

- să finalizeze evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;

- să identifice, după caz, inconsistențele pe care operatorul trebuie să le rezolve;

- să se asigure că notele, diagramele, calculele și documentele de lucru, precum și orice alte dovezi sunt atașate la raportul echipei de verificare.

Organismul de verificare trebuie să stabilească proceduri privind revizuirea procesului de verificare. Toate etapele procesului de verificare sunt subiect al revizuirii.

Revizuirea are în vedere minimum următoarele aspecte ale procesului de verificare:

- analiza strategică și analiza de risc;

- planul de verificare — programul de verificare/strategia de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

- analiza procesului;

- raportul echipei de verificare și toate dovezile asociate care stau la baza acestuia;

- raportul de validare și toate dovezile asociate care stau la baza acestuia;

- recomandările privind întocmirea declarației de verificare;

- evaluarea respectării angajamentelor asumate de către organismul de verificare față de operator/client.

NOTĂ: Toate prevederile privind procesul de verificare specificate în prezenta procedură se aplică inclusiv grupului comun de instalații, conform prevederilor art. 26 din Hotărârea Guvernului nr. 780/2006.

7. Documente elaborate de organismul de verificare

În cazul instalațiilor situate pe același amplasament în care se desfășoară mai multe activități care intră sub incidența anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006, raportul echipei de verificare și declarația de verificare se întocmesc pentru fiecare instalație în parte.

Organismul de verificare predă raportul de validare împreună cu declarația de verificare operatorului care a contractat serviciul de verificare.

7.1. Raportul de validare

Raportul de validare este întocmit de echipa de verificare, în el fiind specificate detaliat rezultatele procesului de verificare și argumentele pentru care raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante ale operatorului sunt declarate satisfăcătoare, satisfăcătoare cu comentarii sau nesatisfăcătoare. Raportul de validare cuprinde activitățile realizate, schimbările care au survenit în timpul procesului de verificare și deciziile cu privire la calitatea datelor și la materialitate.

La elaborarea raportului de validare se va ține cont de prevederile pct. 11 din anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006.

Raportul de validare trebuie să cuprindă și forma proiect a declarației de verificare.

7.2. Raportul echipei de verificare

Raportul echipei de verificare trebuie să conțină suficiente informații care să permită organismului de verificare revizuirea procesului de verificare, după caz. Totodată, aceste informații trebuie să confirme concluziile verificării, precum și recomandările făcute de echipa de verificare cu privire la întocmirea declarației de verificare.

Raportul echipei de verificare cuprinde minimum:

- rezultatele analizei strategice și analizei de risc;

- rezultatele implementării planului de verificare — a programului de verificare și a strategiei de eșantionare a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră;

- rezultatele analizei procesului (verificarea propriu-zisă);

- metodologia de monitorizare utilizată de către operator și rezultatele obținute în urma evaluării aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;

- datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și raportul de monitorizare, care au fost supuse procesului de verificare;

- concluziile privind calitatea datelor, precum și decizia referitoare la prezența materialității în datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și în raportul de monitorizare;

- schimbările survenite, după caz, în timpul procesului de verificare;

- recomandările echipei de verificare cu privire la îmbunătățirea sistemului de monitorizare și raportare a operatorului, după caz;

- recomandările echipei de verificare către organismul de verificare — factorul de decizie cu privire la opinia echipei de

verificare față de raportul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră;

— scrisoarea de confidențialitate.

7.3. Declarația de verificare

Declarația de verificare, parte integrantă a raportului de validare, este întocmită de factorul de decizie al organismului de verificare, pe baza raportului de validare, în care este specificată opinia organismului de verificare asupra raportului de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și asupra aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante.

Opinia organismului de verificare poate fi:

— satisfăcătoare — organismul de verificare constată că nu există erori, omisiuni sau interpretări greșite în raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, în datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și că operatorul a aplicat întocmai metodologia de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și alte cerințe relevante;

— satisfăcătoare cu comentarii — organismul de verificare constată că în raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, în datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră sunt inconsistențe, dar care nu au condus la erori, omisiuni sau interpretări greșite, precum și că operatorul a aplicat întocmai metodologia de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și alte cerințe relevante;

— nesatisfăcătoare — organismul de verificare constată că sunt erori, omisiuni sau interpretări greșite, care nu au fost corectate sau rectificate, în raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră și/sau în datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră și/sau neaplicarea întocmai a metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante; în această situație: (1) organismul de verificare trebuie să precizeze motivele pentru care raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și evaluarea aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante nu au putut fi validate; (2) organismul de verificare trebuie să precizeze, după caz, ce date și informații privind emisiile de gaze cu efect de seră au condus la erori, omisiuni sau interpretări greșite; (3) organismul de verificare trebuie să precizeze, după caz, procentul de erori, omisiuni sau interpretări greșite din cifra totală privind emisiile de gaze cu efect de seră.

Declarația de verificare cuprinde minimum:

1. numele și adresa operatorului;
2. numele, adresa și competențele organismului de verificare;
3. scopul verificării;
4. referirea la raportul privind emisiile de gaze cu efect de seră care a fost verificat;

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

5. referirea la metodologia de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și la alte cerințe relevante, pentru care s-a efectuat verificarea;

6. cifra totală privind emisiile de gaze cu efect de seră obținută de operator;

7. cifra totală privind emisiile de gaze cu efect de seră obținută de organismul de verificare;

8. opinia organismului de verificare cu privire la raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, la datele și informațiile privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și la aplicarea metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;

9. data și semnătura reprezentantului organismului de verificare.

PARTEA a II-a

Fluxul documentelor pentru solicitarea și acordarea acreditării organismelor de verificare

1. Conținutul documentației pentru solicitarea acreditării

Organismul de verificare trebuie să depună la registratura Ministerului Economiei și Finanțelor, situată în Calea Victoriei nr. 152, cu mențiunea „Direcția infrastructura calității și mediu — Pentru acreditarea organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră”, următoarele documente:

- cerere-tip, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2;
- un dosar care să conțină:
 - certificatul de înmatriculare la registrul comerțului (copie conformă cu originalul);
 - actul constitutiv cu cereri de mențiuni sau statutul cu modificări și completări, după caz;
 - hotărârea judecătorească de înființare;
 - ultimul bilanț contabil, transmis și înregistrat la administrația financiară, după caz;
 - declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal privind datoriile către bugetul de stat;
 - asigurare de răspundere civilă;
- un dosar care să conțină:
 - dovezi privind capacitatea organismului de verificare de a răspunde cerințelor și criteriilor, prevăzute în partea I.

Analiza solicitării acreditării organismelor de verificare se face de către Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, în două etape:

- evaluarea documentelor mai sus menționate;
- evaluarea la sediu.

În cazul în care documentele prezentate de organismul de verificare nu sunt adecvate obiectului solicitării, Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, poate cere informații adiționale.

Cu 5 zile lucrătoare înainte de evaluarea la sediu, organismul de verificare va fi informat asupra componenței echipei care va realiza evaluarea, precum și asupra programului de evaluare.

În termen de maximum 30 de zile de la data depunerii documentelor, Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția

infrastructura calității și mediu, notifică organismului de verificare decizia de acordare sau respingere a acreditării.

În termen de 5 zile lucrătoare de la data notificării deciziei de acordare a acreditării Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, emite certificatul de acreditare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 3.

După obținerea certificatului de acreditare organisme de verificare trebuie să se înregistreze în Registrul național. Organismele de verificare pot efectua servicii de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră numai după ce s-au înregistrat în Registrul național.

Acreditarea este valabilă timp de 5 ani de la data emiterii certificatului de acreditare.

Ministerul Economiei și Finanțelor va publica pe site-ul său lista organismelor de verificare acreditate și înregistrate în Registrul național, precum și domeniile pentru care acestea sunt acreditate și actualizează această listă ori de câte ori este necesar.

Organismul de verificare acreditat are obligația de a informa imediat Ministerul Economiei și Finanțelor, Direcția infrastructura calității și mediu, asupra oricăror modificări aduse datelor și informațiilor cuprinse în documentația care a stat la baza acreditării.

Organismul de verificare trebuie să transmită Ministerului Economiei și Finanțelor, Direcția infrastructura calității și mediu, până cel târziu la data de 31 mai a fiecărui an, un raport de activitate în care sunt specificate:

- numele operatorului pentru care s-a realizat verificarea;
- opinia organismului de verificare asupra raportului de monitorizare, a datelor și informațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, precum și asupra aplicării metodologiei de monitorizare, prevăzută în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, și a altor cerințe relevante;
- numărul de înregistrare sau, după caz, numerele de înregistrare și eventualele observații ale autorității competente pentru protecția mediului în cazul fiecărui raport de validare depus (la autoritatea competentă pentru protecția mediului);
- timpul alocat activității de verificare și timpul alocat procesului de verificare (om și zi).

2. Conținutul documentației pentru solicitarea extinderii acreditării

Organismul de verificare trebuie să depună la registratura Ministerului Economiei și Finanțelor, situată în Calea Victoriei nr. 152, cu mențiunea „Direcția infrastructura calității și mediu — Pentru extinderea acreditării organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră”, următoarele documente:

- cerere-tip, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4;
- un dosar care să conțină:
 - dovezi privind capacitatea organismului de verificare de a răspunde cerințelor și criteriilor, pentru domeniul/domeniile pentru care se solicită extinderea acreditării, prevăzute în partea I.

Analiza solicitării extinderii acreditării organismelor de verificare se face de către Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, în două etape:

- evaluarea documentelor mai sus menționate;
- evaluarea la sediu, după caz.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

În cazul în care documentele prezentate de organismul de verificare nu sunt adecvate obiectului solicitării Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, acesta poate cere informații adiționale.

Cu 5 zile lucrătoare înainte de evaluarea la sediu, organismul de verificare va fi informat asupra componenței echipei care va realiza evaluarea, precum și asupra programului de evaluare.

În termen de maximum 30 de zile de la data depunerii documentelor mai sus menționate Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, notifică organismului de verificare decizia de acordare sau respingere motivată a extinderii acreditării.

În termen de 5 zile lucrătoare de la data notificării deciziei de extindere a acreditării, Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, emite un nou certificat de acreditare, în care este/sunt specificat/specificate domeniul/domeniile pentru care s-a solicitat extinderea acreditării, conform modelului prevăzut în anexa nr. 3.

Acreditarea pentru domeniul/domeniile pentru care s-a solicitat extinderea este valabilă până la data la care este necesară prima reacreditare.

3. Conținutul documentației pentru solicitarea reacreditării

Organismul de verificare trebuie să depună la registratura Ministerului Economiei și Finanțelor, situată în Calea Victoriei nr. 152, cu mențiunea „Direcția infrastructura calității și mediu — Pentru reacreditarea organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră”, cererea-tip, conform modelului prevăzut în anexa nr. 5, și numai acele documente care se referă la modificarea condițiilor care au stat la baza acreditării anterioare, cu cel puțin 3 luni înaintea expirării acreditării.

Analiza solicitării reacreditării organismelor de verificare se face de către Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, în două etape:

- evaluarea documentelor mai sus menționate;
- evaluarea la sediu, după caz.

În cazul în care documentele prezentate de organismul de verificare nu sunt adecvate obiectului solicitării, Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, poate cere informații adiționale.

Cu 5 zile lucrătoare înainte de evaluarea la sediu, organismul de verificare va fi informat asupra componenței echipei care va realiza evaluarea, precum și asupra programului de evaluare.

În termen de maximum 30 de zile de la data depunerii documentelor mai sus menționate Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, notifică organismului de verificare decizia de acordare sau de respingere a reacreditării.

În termen de 5 zile lucrătoare de la data notificării deciziei de reacreditare Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, emite un nou certificat de acreditare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 3.

4. Soluționarea contestațiilor

Organismul de verificare poate să depună o contestație în urma respingerii solicitării de acordare a acreditării, extinderii acreditării sau reacreditării, precum și în urma deciziei de

restrângere, retragere sau suspendare a acreditării. Contestația se motivează în scris și se depune la registratura Ministerului Economiei și Finanțelor, cu mențiunea „Direcția infrastructura calității și mediu — Constație”, în termen de maximum 10 zile de la data comunicării respingerii/deciziei mai sus menționate.

În termen de 15 zile de la data depunerii contestației se informează contestatarul, în scris, asupra admiterii sau respingerii contestației. În cazul admiterii contestației, se dispune, după caz, acordarea acreditării, extinderea acreditării sau re acreditarea, precum și anularea restrângerii, retragerii sau suspendării acreditării. În cazul respingerii contestației decizia rămâne valabilă și definitivă.

PARTEA a III-a

Supravegherea organismelor de verificare acreditate

În vederea respectării de către organismele de verificare a cerințelor și criteriilor prevăzute în partea I, care au stat la baza acreditării, acestea se supun anual sau ori de câte ori este necesar supravegherii.

Supravegherea organismelor de verificare se face de către Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Direcția infrastructura calității și mediu, în două etape:

- evaluarea documentelor;
- evaluarea pe teren.

Operatorii care intră sub incidența anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 sunt obligați să permită supravegherea organismelor de verificare.

În procesul de supraveghere se urmăresc, în principal, următoarele aspecte:

- a) derularea activităților de verificare, ținându-se cont de structura de organizare, așa cum a fost aceasta prevăzută în documentele care au stat la baza acreditării;
- b) aplicarea procedurilor privind imparțialitatea și independența;
- c) aplicarea procedurilor privind tratarea reclamațiilor și apelurilor;
- d) deținerea capacităților corespunzătoare pentru personalul implicat în procesul de verificare;
- e) respectarea criteriilor de calificare pentru auditori, auditori-șefi, experți și pentru factorul de decizie;
- f) implementarea adecvată a procedurii-cadru pentru procesele de verificare relevante;
- g) respectarea procedurilor privind revizuirea procesului de verificare;
- h) examinarea rapoartelor de validare și a declarației de verificare.

În urma procesului de supraveghere se va întocmi un raport de supraveghere. Pe baza concluziilor raportului de supraveghere se formulează propunerea privind menținerea, restrângerea, suspendarea sau retragerea acreditării organismului de verificare.

Restrângerea, suspendarea sau retragerea acreditării organismului de verificare are loc ca urmare a nerespectării condițiilor care au stat la baza acreditării. Organismul de verificare va fi informat în scris în termen de 5 zile de la luarea deciziei motivate de restrângere, suspendare sau retragere a acreditării. În cazul suspendării pentru organismul de verificare care nu s-a conformat cu cerințele și criteriile care au stat la baza acreditării în maximum 6 luni, acreditarea se retrage.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

PARTEA a IV-a

Cerințe pentru organismele de verificare acreditate de un organism de acreditare sau de o autoritate competentă dintr-un stat membru al Uniunii Europene

Organismele de verificare acreditate de un alt organism de acreditare sau de o altă autoritate competentă dintr-un stat membru al Uniunii Europene, care doresc să acționeze pe piața românească, trebuie să obțină acreditarea de la Ministerul Economiei și Finanțelor — Direcția infrastructura calității și mediu.

Organismul de verificare trebuie să depună la registratura Ministerului Economiei și Finanțelor, situată în Calea Victoriei nr. 152, cu mențiunea „Direcția infrastructura calității și mediu — Pentru acreditarea organismelor de verificare acreditate de un alt organism de acreditare sau de o altă autoritate competentă dintr-un stat membru al Uniunii Europene”, următoarele documente:

- cerere-tip, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2;
- un dosar care să conțină:
 - certificatul de înmatriculare de la registrul comerțului (copie conform cu originalul);
 - actul constitutiv cu cereri de mențiuni sau statutul cu modificări și completări, după caz;
 - hotărârea judecătorească de înființare;
 - ultimul bilanț contabil, transmis și înregistrat la administrația financiară, după caz;
 - declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal privind datoriile către bugetul de stat;
 - asigurare de răspundere civilă;
- un dosar care să conțină:
 - certificatul de acreditare emis de un alt organism de acreditare sau de o altă autoritate competentă dintr-un stat membru al Uniunii Europene;
 - informații cu privire la obținerea acreditării de la un alt organism de acreditare sau de la o altă autoritate competentă dintr-un stat membru al Uniunii Europene pe baza „Ghidului EA 6/03 pentru recunoașterea organismelor de verificare în aplicarea Directivei 2003/87/CE privind stabilirea unei scheme europene de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră” sau pe baza unui document derivat din „Ghidul EA 6/03”;

NOTĂ: Dacă organismul de verificare a obținut acreditarea ca urmare a evaluării în baza „Ghidului EA 6/03 pentru recunoașterea organismelor de verificare în aplicarea Directivei 2003/87/CE privind stabilirea unei scheme europene de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră” sau pe baza unui document derivat din „Ghidul EA 6/03”, atunci acestuia îi este recunoscută competența pentru verificarea rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră în domeniile prevăzute în certificatul de acreditare.

- documente justificative privind faptul că personalul implicat în procesul de verificare cunoaște limba română;
- documente justificative privind faptul că personalul implicat în procesul de verificare cunoaște reglementările naționale aplicabile din domeniu.

Organismului de verificare îi sunt aplicabile prevederile privind fluxul documentelor pentru solicitarea și acordarea acreditării organismelor de verificare, precum și cele referitoare la supravegherea organismelor de verificare acreditate.

Anexele nr. 1—5 fac parte integrantă din prezenta procedură.

DOMENIILE
pentru care se solicită și se acordă acreditarea

Domenii de acreditare
pentru activitățile — instalațiile prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006

Instalații de ardere ce folosesc combustibili lichizi, gazoși sau biomasă

Instalații de ardere ce folosesc combustibili solizi

Instalații pentru rafinarea țițeiului

Cuptoare de cocs

Instalații de prăjire sau sinterizare a minereului metalic

Instalații pentru producerea fontei sau oțelului, inclusiv instalații pentru turnarea continuă

Instalații pentru producerea clincherului de ciment

Instalații pentru producerea varului

Instalații pentru fabricarea sticlei

Instalații pentru fabricarea produselor ceramice

Instalații pentru producerea celulozei, hârtiei și cartonului

Model de cerere-tip pentru solicitarea acreditării

Antetul organismului de verificare

Nr. de înregistrare/ data

Către
MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR
Direcția infrastructura calității și mediu

Organismul, cu sediul în,
(denumirea completă)

telefon, fax, e-mail, pagină web, reprezentat prin director/președinte,
(nume și prenume)

solicită, potrivit prevederilor Ordinului ministrului economiei și finanțelor nr. 1.768/2007 pentru aprobarea Procedurii de acreditare a organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, acreditarea pentru următorul domeniu/următoarele domenii: (se va/vor menționa domeniul/domeniile prevăzut/prevăzute în anexa nr. 1 la procedura mai sus menționată).

Anexăm la prezenta cerere următoarele documente:

Director/Președinte,

Model pentru certificat de acreditare

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR**CERTIFICAT DE ACREDITARE**

nr.

În baza prevederilor Ordinului ministrului economiei și finanțelor nr. 1.768/2007 pentru aprobarea Procedurii de acreditare a organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră se recunoaște competența

— Numele organismului —

— Adresa, telefon, fax —

— CUI —

ca organism de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, pentru

Domeniile de acreditare

Extinderea domeniilor de acreditare

Director,

.....

(semnătura)

Data acordării acreditării/extinderii acreditării: xx/xx/xxxx

Data extinderii acreditării: xx/xx/xxxx (după caz)

Model de cerere-tip pentru solicitarea extinderii acreditării

Antetul organismului de verificare

Nr. de înregistrare/ data

Către

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR
Direcția infrastructura calității și mediuOrganismul, cu sediul în,
(denumirea completă)telefon, fax, e-mail, pagină web, având certificatul de acreditare cu numărul,
reprezentat prin director/președinte, solicită, potrivit prevederilor
(nume și prenume)

Ordinului ministrului economiei și finanțelor nr. 1.768/2007 pentru aprobarea Procedurii de acreditare a organismelor de verificare a rapoartelor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, extinderea acreditării pentru următorul domeniu/următoarele domenii: (se va/vor menționa domeniul/domeniile prevăzut/prevăzute în anexa nr. 1 la procedura mai sus menționată).

Anexăm la prezenta cerere următoarele documente:

Director/Președinte,

.....

Model de cerere-tip pentru solicitarea re acreditării

Antetul organismului de verificare

Nr. de înregistrare/ data

Către
MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR
Direcția infrastructura calității și mediu

Organismul, cu sediul în,
(denumirea completă)telefon, fax, e-mail, pagină web, având Certificatul de acreditare nr.,
reprezentat prin director/președinte, solicită, potrivit prevederilor Ordinului ministrului economiei și
(nume și prenume)finanțelor nr. 1.768/2007 pentru aprobarea Procedurii de acreditare a organismelor de verificare a rapoartelor de
monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, re acreditarea pentru următorul domeniu/următoarele domenii:
..... (se va/vor menționa domeniul/domeniile prevăzut/prevăzute în anexa nr. 1 la
procedura mai sus menționată).

Anexăm la prezenta cerere următoarele documente:

Director/Președinte,

.....

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 156128